

In deze Nieuwsbrief :

Cluster ZINA:

- Zimbabwe: Verpleegkundigen leiden staking om de omstandigheden voor patiënten en personeel te verbeteren

- Solidariteitsverklaring PSI met ZINA

- Interview: Hoe grensoverschrijdende solidariteit onder verpleegkundigen kracht geeft

Overig

- Kabinet maak de beloftes over ontwikkelingssamenwerking waar

- Oproep van vakbonden aan Europese leiders: dringende maatregelen nodig tegen de Israëlische wet op de doodstraf

Zimbabwe: Verpleegkundigen leiden staking om de omstandigheden voor patiënten en personeel te verbeteren

Leden van de PSI-vakbond Zimbabwe Nurses Association (ZINA) hebben een driedaagse landelijke staking georganiseerd in openbare ziekenhuizen en klinieken, waarbij zij eisten dat er eerlijke lonen en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden zouden komen, nadat zij ontoereikende loonsverhogingen hadden afgewezen die geen gelijke tred hielden met de stijgende kosten van levensonderhoud. *(hieronder meer)*

De verpleegkundigen van Zimbabwe en ZINA dringen er bij de regering op aan om onmiddellijk oprechte gesprekken te beginnen over eerlijke lonen, personeelstekorten en veiligere arbeidsomstandigheden.

Verklaring PSI

Wij betuigen onze solidariteit met de verpleegkundigen van Zimbabwe, onder leiding van onze aangesloten organisatie, de Zimbabwe Nurses Association (ZINA), die collectieve onderhandelingen voeren om de gezondheidszorg in Zimbabwe te versterken. *(hieronder meer)*

Interview: Hoe grensoverschrijdende solidariteit onder verpleegkundigen kracht geeft

We spraken met Maren Olene Kloster van de Norsk Sykepleierforbund | Noorse Verpleegkundigenorganisatie (NNO) om te horen hoe het delen van organisatorische kennis de vakbondsmacht versterkt en de gezondheidszorg wereldwijd verbetert.

De NNO wisselt al vijf jaar organisatiestrategieën uit met andere PSI-vakbonden, zoals de Zimbabwe Nurses Association (ZINA) en de National Organisation of Nurses and Midwives of Malawi (NOMW), die het ledenaantal de afgelopen jaren met meer dan 6.000 heeft weten te vergroten. *(hieronder meer)*

Kabinet: maak de beloftes over ontwikkelingssamenwerking waar

Wij maken ons grote zorgen over de toename van geweld, ongelijkheid en crises in de wereld. Daarom roepen wij, een brede groep van politieke partijen en maatschappelijke organisaties, het kabinet op om écht te investeren in ontwikkelingssamenwerking en een einde te maken aan de historisch grote bezuinigingen. *(hieronder meer)*

Oproep van vakbonden aan Europese leiders: dringende maatregelen nodig tegen de Israëlische wet op de doodstraf

Wij, de ondergetekende Europese vakbondsorganisaties, roepen de Europese Commissie en de Europese leiders op om een principieel standpunt in te nemen door de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël onmiddellijk op te schorten. *(hieronder meer)*

Zimbabwe: Verpleegkundigen leiden staking om de omstandigheden voor patiënten en personeel te verbeteren

Leden van de PSI-vakbond Zimbabwe Nurses Association (ZINA) hebben een driedaagse landelijke staking georganiseerd in openbare ziekenhuizen en klinieken, waarbij zij eisten dat er eerlijke lonen en fatsoenlijke arbeidsomstandigheden zouden komen, nadat zij ontoereikende loonsverhogingen hadden afgewezen die geen gelijke tred hielden met de stijgende kosten van levensonderhoud.

Enock Dongo, voorzitter van ZINA, zei dat de actie niet lichtvaardig was genomen, maar dat de keuze voor collectieve actie een weerspiegeling was van de realiteit waarmee verpleegkundigen dagelijks worden geconfronteerd: "Het basissalaris voor verpleegkundigen blijft onaanvaardbaar laag. Verpleegkundigen willen werken, maar ze kunnen niet doorgaan onder omstandigheden die hen in armoede duwen. Deze strijd gaat over waardigheid, over het draaiende houden van de openbare gezondheidszorg."

De staking komt op een moment dat steeds meer verpleegkundigen en andere gezondheidswerkers in de regio de middelen en kennis verwerven om hun collega's te organiseren, waarbij veel werknemers deelnemen aan PSI-organisatietrainingen of betrokken raken bij PSI-projecten.

De verpleegkundigen van Zimbabwe en ZINA dringen er bij de regering op aan om onmiddellijk oprechte gesprekken te beginnen over eerlijke lonen, personeelstekorten en veiligere arbeidsomstandigheden.

Verklaring PSI

Wij betuigen onze solidariteit met de verpleegkundigen van Zimbabwe, onder leiding van onze aangesloten organisatie, de Zimbabwe Nurses Association (ZINA), die collectieve onderhandelingen voeren om de gezondheidszorg in Zimbabwe te versterken.

Verpleegkundigen vormen de kern van de gezondheidszorg. Elke dag dragen zij de last van de zorg voor de gemeenschap, vaak onder enorme druk en met beperkte middelen. Wanneer verpleegkundigen overwerkt en onderbetaald zijn en de middelen worden ontzegd die ze nodig hebben om hun werk te doen, zijn het niet alleen de werknemers die daaronder lijden, maar ook de patiënten, de families en de natie als geheel.

Het is onaanvaardbaar dat degenen die ziekenhuizen en klinieken draaiende houden, gedwongen worden om stakingsacties te overwegen, enkel en alleen om hun stem te laten horen. De kansen om de realiteit aan te pakken waarmee eerstelijnsgezondheidswerkers en het gezondheidszorgsysteem worden geconfronteerd, zijn er nu al. Geen enkele werknemer zou eindeloos moeten vechten voor waardigheid, een eerlijk loon en respect op het werk.

De bevolking van Zimbabwe verdient een openbaar gezondheidszorgsysteem dat goed gefinancierd is, over voldoende personeel beschikt en in staat is om kwaliteitszorg te bieden aan elke gemeenschap en elke burger. Dat kan niet worden bereikt zolang verpleegkundigen worstelen om te overleven en werken onder omstandigheden die hun gezondheid, veiligheid en welzijn in gevaar brengen.

We nemen ook kennis van de recente verklaringen van de minister van Volksgezondheid en Kinderzorg, dr. Douglas Mombeshora, waarin hij de door verpleegkundigen geuite zorgen erkent en zich bereid toont tot dialoog. Die woorden moeten nu worden gevolgd door daden. Zimbabwaanse verpleegkundigen hebben oplossingen nodig, geen uitstel.

We roepen de Commissie voor Gezondheidsdiensten en alle betrokken autoriteiten op om onmiddellijk en te goeder trouw met ZINA in gesprek te gaan. En deze onderhandelingen moeten betrekking hebben op lonen, personeelstekorten, arbeidsomstandigheden en de bredere crisis waarmee de gezondheidssector wordt geconfronteerd.

Dit is het moment om tot een eerlijke regeling te komen die verpleegkundigen respecteert, patiënten beschermt en de openbare gezondheidszorg versterkt.

PSI bevestigt opnieuw haar onwankelbare solidariteit met ZINA en met alle verpleegkundigen in Zimbabwe. Hun strijd is een strijd voor werknemersrechten en hoogwaardige openbare diensten ter bescherming van de waardigheid van de burger.

Interview: Hoe grensoverschrijdende solidariteit onder verpleegkundigen kracht geeft

12 mei

We spraken met Maren Olene Kloster van de Norsk Sykepleierforbund | Noorse Verpleegkundigenorganisatie (NNO) om te horen hoe het delen van organisatorische kennis de vakbondsmacht versterkt en de gezondheidszorg wereldwijd verbetert.

De NNO wisselt al vijf jaar organisatiestrategieën uit met andere PSI-vakbonden, zoals de Zimbabwe Nurses Association (ZINA) en de National Organisation of Nurses and Midwives of Malawi (NOMW), die het ledenaantal de afgelopen jaren met meer dan 6.000 heeft weten te vergroten.

“Door middel van technische ondersteuning, training en mentorschap hebben vakbondsleiders essentiële vaardigheden opgedaan op het gebied van arbeidsrecht, collectieve onderhandelingen, onderhandelen en evidence-based belangenbehartiging. Hierdoor heeft ZINA effectief kunnen deelnemen aan overleg met de overheid en andere belanghebbenden over zaken met betrekking tot salarissen, toelagen en arbeidsomstandigheden.”

Interview:

Huma Haq, verantwoordelijke voor verpleging en zorg bij PSI, sprak met Maren Olene Kloster van de Noorse Verpleegkundigenorganisatie om te horen hoe het delen van organisatorische kennis wereldwijd bijdraagt aan het versterken van de vakbond en het verbeteren van de gezondheidszorg.

VRAAG: Kunt u kort iets vertellen over uw samenwerking met de andere vakbonden waarmee u samenwerkt? Wat was de aanleiding voor deze samenwerking en welke overeenkomsten heeft u gevonden in uw gezamenlijke strijd voor uw leden?

ANTWOORD: In een wereld waar democratie en mensenrechten steeds meer onder druk staan, zijn sterke vakbonden en een mondige civiele samenleving van fundamenteel belang. Door de sociale dialoog en de rechten van werknemers te bevorderen, streven vakbonden ernaar ongelijkheid te verminderen en mensenrechten op nationaal en mondiaal niveau te bevorderen. Een duurzaam gezondheidszorgstelsel is afhankelijk van het versterken van de positie van zorgmedewerkers, zodat zij uitdagingen effectief kunnen aanpakken.

Onze ervaring leert dat organisaties (beroepsorganisaties en vakbonden) met een groot ledenaantal een grotere kans hebben om gehoord te worden en hun doelstellingen te verwezenlijken. Sterke onderhandelings- en belangenbehartigingsvaardigheden zijn eveneens cruciaal voor succes en stellen deze organisaties in staat om bijvoorbeeld invloed uit te oefenen op nationale overheden, onderwijsinstellingen te ondersteunen en te onderhandelen met werkgevers. Uit interne en externe evaluaties is gebleken dat de partnerorganisaties van Norsk Sykepleierforbund | Norwegian Nurses Organisation (NNO) onder meer hebben bijgedragen aan de werving van meer verpleegkundigen/verloskundigen; aan het feit dat meer verpleegkundigen/verloskundigen een

betere en/of hogere opleiding hebben genoten; en aan het feit dat meer jonge vrouwelijke verpleegkundigen leidinggevende functies ambiëren en bekleden.

Hoewel het causale verband tussen vakbonden (verpleegkundigenorganisaties) en sterkere gezondheidszorgstelsels moeilijk te verifiëren is, wijst de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) erop dat “het verbeteren van de arbeidsomstandigheden van essentiële gezondheidswerkers investeringen vereist in gezondheidszorgstelsels die zorgen voor voldoende personeel om kwaliteitsvolle diensten en sociale gezondheidsbescherming voor iedereen te garanderen, in overeenstemming met de ILO-normen, naast de financiering van fysieke infrastructuur. Deze noodzakelijke investeringen zijn een randvoorwaarde voor het verbeteren van de kwaliteit van de banen van essentiële gezondheidswerkers, wat, samen met het versterken van arbeidsinstellingen, kan leiden tot fatsoenlijk werk”.

Daarom draagt NNO bij aan de ontwikkeling van sterke verpleegkundigenorganisaties die in staat zijn zich in te zetten voor goede arbeidsomstandigheden, eerlijke lonen, werkplezier, voldoende personeelsbezetting en naleving van internationale arbeidsnormen. Volgens getuigenissen van NNO-partners onderscheidt de aanpak van NNO zich door de persoonlijke begeleiding en de uitwisseling van ervaringen en kennis met gelijkgestemden.

Internationaal ontwikkelingswerk en solidariteit vormen een integraal onderdeel van de identiteit van NNO. Al meer dan 40 jaar zet NNO zich in om verpleegkundigenorganisaties te versterken door kennis, expertise en ervaringen te delen. Er moeten competenties, systemen en routines aanwezig zijn om verpleegkundigenorganisaties in staat te stellen sterke en duurzame pleitbezorgers voor hun leden te worden. Als vakbond en beroepsorganisatie beschikt NNO over competenties en ervaring die geen enkele andere Noorse maatschappelijke actor bezit. Met tientallen jaren ervaring in internationaal ontwikkelingswerk heeft NNO unieke inzichten in de verschillende stadia van het ontwikkelingsproces van een verpleegkundigenorganisatie met een dubbel mandaat en beschikt het over brede expertise op de vele terreinen waarop deze organisaties actief zijn. Onze visie is om bij te dragen aan het aantrekkelijk maken van onze zusterorganisaties als lidmaatschapsorganisaties.

Hoewel de context waarin de partnerorganisaties opereren nogal verschilt, delen de organisaties veel van dezelfde uitdagingen doordat het beroepsorganisaties en vakbonden zijn die zich inzetten voor het welzijn van verpleegkundigen en verloskundigen. Zo zijn voor alle vijf organisaties onderwijs en permanente professionele ontwikkeling belangrijke aandachtsgebieden. Onze partners streven ernaar het aantal bekwame verpleegkundigen te vergroten, aangezien een aanzienlijk deel van het verpleegkundig personeel vaak een opleiding heeft die korter is dan een bacheloropleiding. Daarnaast is er de kwestie van een eerlijke beloning – dat verpleegkundigen en verloskundigen worden beloond naar rato van de opleiding die ze hebben genoten – wederom iets dat voor alle organisaties relevant is. Arbeidsvoorwaarden – zoals lonen, werktijden en waarnemingsregelingen – vormen eveneens een overkoepelend thema, samen met veiligheid op de werkplek.

Naast overeenkomsten die verband houden met het beroep van verpleegkundige, zijn er ook uitdagingen of overeenkomsten die te maken hebben met het feit dat we een vakbond of beroepsorganisatie zijn – die leden, verpleegkundigen en verloskundigen vertegenwoordigt, de meerderheid van het personeel in de gezondheidszorg. Evenals het belang om de organisatie zo te

positioneren dat ze gehoord wordt, om met één stem te spreken en zo beleidsmakers en het publiek te bereiken.

VRAAG: Welke strategieën zijn het meest effectief geweest bij het laten groeien en in stand houden van uw vakbond en de vakbonden waarmee u samenwerkt?

ANTWOORD: Volgens de partners van NNO is het partnerschapsmodel, de aanpak, uniek door de persoonlijke opvolging en de uitwisseling van gelijkgestemde ervaringen en kennis. Hoewel het stimuleren van verschillende benaderingen van belangenbehartiging en lobbywerk belangrijk is geweest, is de organisatieontwikkeling net zo belangrijk geweest. Een beroepsorganisatie en vakbond is niets zonder een vertrouwd merk en loyale leden; vandaar dat er aanzienlijke inspanningen – en positieve ontwikkelingen – zijn geweest op het gebied van financieel beheer, goed bestuur en strategisch ledenwerk/ledenadministratie.

Wat wij doen valt onder capaciteitsopbouw en organisatieontwikkeling. We richten ons zowel op het versterken van interne structuren als op het verbeteren van vaardigheden op het gebied van belangenbehartiging en lobbywerk.

Door de organisaties te versterken zodat ze democratisch, verantwoordelijk, inclusief en duurzaam zijn, draagt het partnerschap er ook toe bij dat de organisaties effectieve waakhonden en pleitbezorgers worden voor verpleegkundigen en verloskundigen, en voor sterkere en veerkrachtigere gezondheidszorgstelsels.

Zoals hierboven vermeld, hebben organisaties met een groot ledenaantal een betere kans om gehoord te worden en hun doelen te bereiken. In aantallen schuilt kracht.

Om dit te bereiken heeft NNO strategisch gewerkt aan het centraal stellen van het lid in wat we doen. Zowel binnen NNO als in het partnerschap met andere nationale verpleegkundigenverenigingen (NNAs).

Zoals verschillende partnerorganisaties benadrukken, hebben zij de structuren op de werkplek versterkt door middel van trainingen voor vakbondsafgevaardigden en provinciale leiderschapsteams, waardoor effectieve vertegenwoordiging op alle niveaus is gewaarborgd. Voortdurende leiderschapontwikkeling, mentorprogramma's en organisatie-trainingen hebben de capaciteit van vakbondsleiders om leden te werven, te mobiliseren en te behouden vergroot. Ze hebben ook gebruikgemaakt van digitale communicatieplatforms om de betrokkenheid en het reactievermogen te verbeteren. Deze strategieën, ondersteund door sterke partnerschappen en kennisuitwisseling, hebben de zichtbaarheid, geloofwaardigheid en duurzaamheid op lange termijn van de vakbond versterkt.

VRAAG: Hoe heeft uw partnerschap het vakbondswerk, zoals collectieve onderhandelingen, ondersteund?

ANTWOORD: NNO werkt al 15 tot 20 jaar samen met enkele van de organisaties in het partnerschap. De Zimbabwe Nurses Association (ZINA) en de Tanzania National Nurses Association (TANNA) zijn vrij nieuw in het partnerschap; zij zijn in maart 2024 toegetreden. Hoe het partnerschap het vakbondswerk heeft ondersteund, verschilt dan ook van organisatie tot organisatie.

Gedurende de hele partnerschapsperiode is er een verschuiving opgetreden in de manier waarop sommige organisaties door belanghebbenden en het publiek worden gezien. Dit is het resultaat van uitwisseling op het gebied van belangenbehartiging, lobbywerk, onderhandelingen en strategische communicatie.

We zien dat sommige organisaties, zoals de National Organisation of Nurses and Midwives of Malawi (NONM), hun positie hebben versterkt, zowel wat betreft zichtbaarheid als erkenning. De organisatie is een vertrouwde partner en leverancier van oplossingen geworden, niet alleen voor de overheid, maar ook voor de regelgevende instantie en de academische wereld. Dit blijkt uit het feit dat de organisatie wordt uitgenodigd om deel te nemen aan belangrijke processen op het gebied van personeelszaken in de gezondheidszorg, en aan processen die betrekking hebben op het beroep van verpleegkundige, zowel wat betreft opleiding als regelgeving.

Bovendien heeft de organisatie via het ministerie van Volksgezondheid en Hygiëne een bemiddelingsovereenkomst gesloten met de regering van Malawi. De overeenkomst behandelt een aantal kwesties die van invloed zijn op verpleegkundigen en verloskundigen in Malawi, namelijk werving, promotie en herziening van de tarieven voor waarnemingen (overuren).

In Zimbabwe zien we dat ZINA is gekozen als leider van de Health Apex, die alle gezondheidswerkers in het land vertegenwoordigt.

In Rwanda zien we dat de Rwanda Nurses and Midwives Union (RNMU) een belangrijke rol heeft gespeeld bij de onderhandelingen over de veiligheid en arbeidsomstandigheden van verpleegkundigen en gezondheidswerkers tijdens de recente uitbraak van het Marburg-virus. De organisatie was ook een belangrijke speler toen verpleegkundigen en verloskundigen in Rwanda werden erkend als een prioritaire groep, wat resulteerde in een verhoging van de pensioenpremies.

Terwijl NONM en RNMU al geruime tijd deel uitmaken van het samenwerkingsverband, zijn ZINA en TANNA er nieuw bij. Het versterken van het vermogen van de partnerorganisaties om op te komen voor de behoeften van hun leden en het versterken van gedecentraliseerde structuren is ook geïntegreerd in het werk van NNO met hun partnerorganisaties. Door middel van technische ondersteuning en training verwerven vakbondsleiders en lokale vertegenwoordigers essentiële vaardigheden op het gebied van arbeidsrecht, onderhandelen en op feiten gebaseerde belangenbehartiging. Volgens ZINA heeft het partnerschap hun capaciteit om deel te nemen aan arbeidsverhoudingen aanzienlijk versterkt. Door middel van technische ondersteuning, training en mentorschap hebben vakbondsleiders essentiële vaardigheden opgedaan op het gebied van arbeidsrecht, collectieve onderhandelingen, onderhandelen en op feiten gebaseerde belangenbehartiging. Dit heeft ZINA in staat gesteld effectief deel te nemen aan gesprekken met de overheid en andere belanghebbenden over zaken met betrekking tot salarissen, toelagen en arbeidsomstandigheden. De samenwerking heeft de strategische aanpak van ZINA bij onderhandelingen verbeterd, waardoor de organisatie de belangen van verpleegkundigen met vertrouwen, professionaliteit en geloofwaardigheid vertegenwoordigt.

Overlegbijeenkomst van NONM-belanghebbenden in Lilongwe, Malawi, voorafgaand aan de collectieve onderhandelingen (Foto: NONM)

VRAAG: Kunt u enkele successen op het gebied van arbeidsomstandigheden noemen die door uw programma zijn ondersteund?

ANTWOORD: Als pleitbezorger en lobbyist heeft NONM een belangrijke rol gespeeld bij de toename van het aantal verpleegkundigen in het Malawische gezondheidszorgstelsel. Door voortdurend aan te dringen op functionele evaluaties heeft NONM met succes gelobbyd voor een uitbreiding van het aantal verpleegkundigen in de organisatie en voor een verhoging van het competentieniveau. In 2024 had hun pleitbezorging geleid tot de aanwerving van meer dan 6.000 nieuwe gezondheidswerkers. Bovendien zijn ze er ook in geslaagd de vergoedingen voor waarnemingen en de specifieke toelagen voor de gezondheidszorg te verhogen.

RNMU benadrukt daarentegen hun vermogen om te pleiten en te onderhandelen voor de opname van verpleegkundigen en verloskundigen in de horizontale promotie. Horizontale promotie is een beoordeling van ambtenaren die om de drie jaar plaatsvindt, waardoor werknemers in de publieke sector een salarisverhoging kunnen ontvangen. Door ervoor te zorgen dat verpleegkundigen en verloskundigen, als ambtenaren, in deze regeling worden opgenomen, heeft de RNMU bijgedragen aan een hoger inkomen voor verpleegkundigen en verloskundigen in Rwanda.

Tijdens de COVID-19-pandemie hebben zowel de NONM als de RNMU ook gepleit voor de verstrekking van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) voor gezondheidswerkers.

VRAAG: Kunt u ons een voorbeeld geven van een specifieke gezamenlijke training of sessie voor het uitwisselen van strategieën die u hebt georganiseerd en die vakbonden heeft geholpen hun ledenaantal te vergroten?

ANTWOORD: In overleg met partnerorganisaties worden gezamenlijk thematische aandachtsgebieden vastgesteld, waarna NNO een beroep doet op relevante interne expertise om het werk te ondersteunen.

In 2025 legde het partnerschap een specifieke focus op strategisch ledenwerk – hoe leden te werven, te activeren en te behouden. De adviseurs van NNO op het gebied van strategisch ledenwerk organiseerden verschillende op maat gemaakte sessies over dit onderwerp, waarbij onderwerpen

aan bod kwamen als strategische communicatie en werving, het verband tussen ledenbetrokkenheid en invloed, dialoogtraining en praktische oefeningen in het weerleggen van tegenargumenten. Deze sessies werden gegeven in de vorm van gezamenlijke workshops waarbij alle partnerorganisaties bijeen kwamen, of via individuele vervolgbijeenkomsten waarin specifieke uitdagingen van elke organisatie werden besproken.

Zoals een van de partnerorganisaties schrijft: Deze praktische oefening bood deelnemers de kans om wervings- en organisatiestrategieën toe te passen in echte werksituaties. Gekozen vertegenwoordigers, waaronder vakbondsafgevaardigden, namen deel aan rollenspellen, peer learning en probleemoplossende activiteiten die hun zelfvertrouwen en effectiviteit bij het werven van leden versterkten.

De sessie toonde de tastbare impact van de training aan, aangezien deelnemers uitvoerbare plannen ontwikkelden die waren afgestemd op hun respectievelijke instellingen. Het was bijzonder inspirerend om getuige te zijn van het enthousiasme, de samenwerking en de toewijding van de vakbondsvertegenwoordigers bij het omzetten van theorie in praktijk. Deze ervaring heeft nog eens onderstreept hoe belangrijk het is om leiders aan de basis te versterken als drijvende krachten achter duurzame vakbondsgroei.

VRAAG: Zijn er speciale momenten die je zijn bijgebleven tijdens deze trainingen en sessies over het delen van strategieën?

ANTWOORD: Een van de dingen die me is opgevallen, is hoe het leren binnen het partnerschap in twee richtingen gaat. Hoewel de contexten waarin we opereren behoorlijk verschillen, ervaren we herhaaldelijk dat verpleegkundigen en verloskundigen – onze leden – met vergelijkbare uitdagingen worden geconfronteerd.

Zo werkt een model dat de NNO hielp bij het ontwikkelen van een zeer effectieve aanpak voor strategische werving, ledenbetrokkenheid en -behoud ook in de andere partnerlanden. Omgekeerd kreeg de studentenorganisatie in Noorwegen nieuwe inzichten over hoe ze een kwestie konden aanpakken waar ze al lang mee bezig waren – na gesprekken met de studentenvereniging in Rwanda.

Door elkaar te ontmoeten, professionele kwesties te bespreken en ervaringen en kennis te delen, krijgen alle organisaties nieuwe perspectieven. De belangrijkste lessen zijn niet altijd dezelfde, maar het leerproces gaat beide kanten op.

VRAAG: Bespreek het belang van grensoverschrijdende solidariteitsinitiatieven zoals uw programma voor het vergroten van de macht van verpleegkundigenvakbonden over de hele wereld?

ANTWOORD: Dit samenwerkingsverband bestaat uit vijf organisaties. Niet alle zijn vakbonden, maar het zijn wel allemaal beroepsorganisaties, verpleegkundigenorganisaties die zich inzetten voor de belangen van verpleegkundigen en verloskundigen. Wij zijn van mening dat deze manier van werken – van verpleegkundigenorganisatie tot verpleegkundigenorganisatie – een toegevoegde waarde heeft. Het versterkt het gevoel van partnerschap – dat we, ondanks de verschillen in dagelijkse ervaringen, culturele en sociaaleconomische achtergronden en de context waarin we werken, hetzelfde beroep uitoefenen. Dit bevordert ook wederzijds leren.

Grensoverschrijdende solidariteitsinitiatieven, zoals dit partnerschap tussen NONM, TANNA, ZINA, RNMU en NNO, zijn essentieel voor verpleegkundigenorganisaties en vakbonden wereldwijd en hebben het potentieel om deze te versterken. Ze bieden een platform voor het delen van kennis, vaardigheden en innovatieve strategieën, waardoor vakbonden gemeenschappelijke uitdagingen effectiever kunnen aanpakken. Dergelijke samenwerkingsverbanden bevorderen collectieve belangenbehartiging voor fatsoenlijk werk, eerlijke beloning en veilige arbeidsomstandigheden. Ze bouwen ook veerkrachtige en duurzame organisaties op die in staat zijn om invloed uit te oefenen op het gezondheidsbeleid en de arbeidsnormen.

Het partnerschap herinnert ons eraan waarom sterke vakbonden en organisaties die zich richten op het versterken van gezondheidszorgstelsels belangrijk zijn. Het opbouwen van sterke organisaties heeft ook een dimensie van gemeenschapsvorming. Je versterkt niet alleen organisaties, maar het gezondheidszorgstelsel als geheel. Gezondheid vormt de basis voor het vermogen van mensen om volledig aan de samenleving deel te nemen. Door te streven naar een betere toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg draagt u op deze manier ook bij aan bredere maatschappelijke ontwikkeling.

Tegelijkertijd heeft het versterken van verpleegkundigenorganisaties en gezondheidszorgstelsels een duidelijke dimensie op het gebied van paraatheid. Sterke, veerkrachtigere gezondheidszorgstelsels zijn beter toegerust om te reageren op crises zoals pandemieën of epidemieën, en op de toenemende gevolgen van klimaatverandering voor de volksgezondheid. Organisatorische capaciteitsopbouw, zoals dit partnerschap, draagt daarom niet alleen bij aan sterkere organisaties en de dagelijkse dienstverlening, maar ook aan veerkracht en paraatheid bij huidige en toekomstige uitdagingen.

Door eenheid en wederzijdse ondersteuning te bevorderen, versterken deze initiatieven de wereldwijde stem van verpleegkundigen en verloskundigen. Ze bevestigen opnieuw dat internationale solidariteit een krachtig instrument is om professionele belangen te behartigen, gezondheidszorgstelsels en paraatheid te verbeteren, en sociale rechtvaardigheid wereldwijd te bevorderen.

Kabinet: maak de beloftes over ontwikkelingsamenwerking waar

Wij maken ons grote zorgen over de toename van geweld, ongelijkheid en crises in de wereld. Daarom roepen wij, een brede groep van politieke partijen en maatschappelijke organisaties, het kabinet op om écht te investeren in ontwikkelingssamenwerking en een einde te maken aan de historisch grote bezuinigingen.

Bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking

In het coalitieakkoord zegt het kabinet meer te willen investeren in ontwikkelingssamenwerking. Dat is een hoopvol signaal in een tijd van wereldwijde onrust en instabiliteit. Toch laten recente cijfers zien dat de beloofde investeringen niet worden waargemaakt. Sterker nog: het budget voor internationale ontwikkelingssamenwerking daalt in 2027, 2028 en 2030 ten opzichte van het voorgaande kabinet. Juist op het moment dat de noden wereldwijd stijgen. De OESO waarschuwde in april 2026 dat wereldwijde uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking in 2025 met bijna een kwart daalden. Nederland draagt hieraan bij.

Achter de niet waargemaakte investeringen in ontwikkelingssamenwerking schuilen persoonlijke verhalen. Van mensen die geen levensreddende zorg krijgen en kinderen die niet naar school kunnen of in diepe armoede opgroeien. Als welvarend land dat decennialang heeft geprofiteerd van open handelsgrenzen en internationale samenwerking, zijn we het aan onze stand verplicht om deze mensen de hand te reiken. De wereldwijde bezuinigingen zullen volgens onafhankelijk onderzoek tot miljoenen extra doden leiden als gevolg van honger, armoede en voorkombare ziektes.

Ontwikkelingssamenwerking in Nederlands belang

Ontwikkelingssamenwerking is niet alleen een kwestie van medemenselijkheid: het dient ook de Nederlandse belangen. Het helpt economieën op te bouwen en te versterken, wat ook Nederlandse handel en investeringen ten goede komt. Ook draagt het bij aan veiligheid, doordat het de voedingsbodem voor armoede, gedwongen migratie en conflicten aanpakt. Niet voor niets benoemt onze nationale veiligheidsstrategie ontwikkelingssamenwerking als onmisbare pijler van het buitenlandbeleid.

Kom afspraken na

Het is daarom cruciaal om de koppeling tussen het ontwikkelingsbudget en ons nationaal inkomen te herstellen en toe te werken naar de internationale afspraak om 0,7 procent van het nationaal inkomen te besteden aan ontwikkelingssamenwerking. Het herstel van de koppeling betekent in 2026 een verhoging van het ontwikkelingsbudget met 355 miljoen euro. De koppeling zorgt ervoor dat het ontwikkelingsbudget meegroeit met de economie. Op deze manier delen we in onze welvaart in goede tijden en passen we onze bijdrage aan in mindere tijden. Zo geven we op een rechtvaardige en houdbare manier invulling aan internationale solidariteit.

Daarnaast is het essentieel dat extra investeringen, zoals de geplande €257 miljoen, daadwerkelijk terechtkomen bij de thema's die het kabinet heeft uitgelicht, zoals jongeren, onderwijs, vrouwenrechten, maatschappelijk middenveld, mondiale gezondheid en voedselzekerheid. Op deze manier gaat het niet ten koste van andere prioriteiten binnen de begroting van BHOS zoals noodhulp en intensivering op duurzame economische ontwikkeling. Als de koppeling met het nationale inkomen niet wordt hersteld conform de internationale OESO-afspraken, en het kabinet blijft bezuinigen op ontwikkelingssamenwerking, schaadt dat niet alleen de effectiviteit van de Nederlandse inzet wereldwijd, maar ook onze eigen veiligheid en economie.

Daarom roepen wij het kabinet op om de gemaakte afspraken na te komen:

1. Herstel de koppeling tussen het ontwikkelingsbudget en het nationaal inkomen in lijn met de internationale OESO-afpraak;
2. Zorg ervoor dat de beloofde €257 miljoen daadwerkelijk terechtkomt bij internationale ontwikkelingsdoelen;
3. Presenteer een geloofwaardig pad richting de 0,7%-norm voor ontwikkelingssamenwerking. Nederland heeft de kennis, de middelen en de verantwoordelijkheid om internationaal het verschil te maken. Het is aan ons allemaal om die rol met overtuiging te blijven vervullen.

Oproep van vakbonden aan Europese leiders: dringende maatregelen nodig tegen de Israëliëse wet op de doodstraf

Wij, de ondergetekende Europese vakbondsorganisaties, roepen de Europese Commissie en de Europese leiders op om een principieel standpunt in te nemen door de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël onmiddellijk op te schorten.

Israël heeft al belangrijke rode lijnen van de EU overschreden: uitbreiding van nederzettingen in het E1-gebied om een toe-komstige Palestijnse staat te blokkeren, etnische zuivering, het verbieden van UNRWA en het aanvallen van door de EU en Europa gefinancierde faciliteiten, het uitzetten van internationale ngo's, het handhaven van straffeloosheid voor misbruik door veiligheids-troepen en geweld door kolonisten, het martelen van gevangenen, het belemmeren van religieuze vrijheden, het aanvallen van journalisten en het ontzeggen van toegang aan de EU en Europese leiders, onder andere. Onlangs heeft de Israëliëse Knesset een discriminerende wet aangenomen die de executie van Palestijnse politieke gevangenen toestaat. Het is nu de eerste staat die een doodstraf heeft vastgelegd die in de praktijk van toepassing is op één etnische groep, terwijl een andere groep er in feite tegen wordt beschermd.

Hoewel de EU en de Europese landen onder alle omstandigheden tegen de doodstraf zijn, is hun reactie tot nu toe beperkt gebleven tot het uiten van bezorgdheid in plaats van concrete actie. We zouden niet getuige zijn geweest van deze afschuwelijke daad, ware het niet dat de internationale gemeenschap heeft gezwegen en Israël jarenlang straffeloos is gebleven.

In de afgelopen weken heeft Israël meer dan 2.400 mensen in Libanon gedood, waaronder ten minste 124 kinderen, terwijl meer dan 1,1 miljoen mensen gedwongen zijn hun huizen te ontvluchten. Buiten de schijnwerpers heeft Israël sinds het staakt-het-vuren ten minste 673 mensen in Gaza gedood, waardoor het dodental in het verwoeste gebied sinds oktober 2023 is opgelopen tot 72.500.

De EU en de Europese landen moeten reageren op de aanvallen van Israël op Libanon, maar ook op het door de staat gesteunde geweld van kolonisten op de Westelijke Jordaanoever, de voortdurende genocide in Gaza en het opnieuw instellen door Israël van de apartheids-doodstraf tegen Palestijnen. Het Internationaal Gerechtshof heeft de bezetting van Palestijns grondgebied door Israël onwettig verklaard en vastgesteld dat Israël in strijd handelt met het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, waaronder apartheid. De leiders van Israël worden door het Internationaal Strafhof gezocht voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Het Internationaal Gerechtshof heeft alle staten opgeroepen onmiddellijk maatregelen te nemen om een einde te maken aan hun medeplichtigheid aan de misdaden van Israël.

Het is onvergeeflijk dat de meeste Europese regeringen en de EU nog steeds niet hebben gereageerd op deze baanbrekende uitspraak van het Internationaal Gerechtshof, noch actie hebben ondernomen naar aanleiding van de voorlopige conclusie van januari 2024 dat Israël waarschijnlijk het Genocideverdrag schendt.

Wij sluiten ons aan bij de oproep van meer dan een miljoen Europese burgers om de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël volledig op te schorten, in overeenstemming met de eigen bevindingen van de EU over de schending door Israël van de mensenrechtenclausule in het verdrag.

Wij, de ondergetekende Europese vakbondsorganisaties, dringen er bij u op aan om:

- Alle vormen van samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie tussen uw landen en Israël op te schorten als een noodzakelijke maatregel om internationale wettelijke verplichtingen en mensenrechtenverplichtingen na te komen,
- Een alomvattend militair embargo op Israël in te stellen, wat inhoudt dat er geen verkoop, aankoop of overdracht plaatsvindt van militaire onderdelen, technologieën en goederen voor tweërlei gebruik,
- Associatieovereenkomsten met Israël onmiddellijk op te schorten, met inbegrip van de associatieovereenkomst tussen de EU en Israël

Ondersteunende vakbonden:

Europees vakbondsnetwerk voor gerechtigheid in Palestina
ACV/CSC (Belgium),
Andalusian Workers` Union - SAT (Andalusia),
CCOO - Confederación Sindical de Comisiones Obreras (Spain),
CGIL (Italy),
CGSP-ALR Bruxelles / ACOD-LRB Brussel (Belgium),
CGTP-IN (Portugal),
CFDT (France),
CNE/CSC (Belgium),
Confederation Intersindical Galega (Galicia),
Confederación Intersindical (Spain),
Craigavon Trades Council (Ireland),
CWU (Ireland),
Dundee Trades Union Council (Scotland, UK),
ELA (Basque Country),
Fagforbundet (Norway),
Fellesforbundet Branch 850, Oslo Graphic Workers' Union (Norway),
FGTB-ABVV (Belgium),
FNEC FP-FO (France),
Fórsa (Ireland),
IAC - Intersindical Alternativa de Catalunya (Catalunya),
Intersindical Valenciana (Valencia),
Irish Congress of Trade Unions (Ireland),
Irish National Teachers' Organisation (Ireland),
La Centrale Générale-FGTB (Belgium),
LAB (Basque Country),
NAWA Working Group FNV, (Netherlands),
SIPTU (Ireland),
Union syndicale Solidaires (France)
Minder weergeven